

บทที่ 4

การประเมินการดำเนินงานของอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน (อผส.)

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

อาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน (อผส.) มีบทบาทสำคัญในการดูแล ช่วยเหลือ พัฒนาความเป็นอยู่ของผู้สูงอายุทุกคนในเขตพื้นที่ โดยแบ่งผู้สูงอายุออกเป็นสองกลุ่มได้แก่ กลุ่มที่หนึ่งผู้สูงอายุกลุ่มสีแดง ได้แก่ ผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาทุพพลภาพ เดือดร้อน 7 ประเภท ได้แก่ ผู้สูงอายุที่ขาดผู้ดูแล ถูกทอดทิ้ง ถูกทิ้งให้อยู่ตามลำพัง ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ ถูกทะเลาะเบาะแว้ง เคยได้รับการดูแลไม่ถูกต้อง และยากจน กลุ่มที่สองผู้สูงอายุกลุ่มสีเขียว ได้แก่ ผู้สูงอายุอื่นในชุมชน หน้าหลักที่ของ อผส. ได้แก่ ดูแลผู้สูงอายุทั้งสองกลุ่มทุกคนในชุมชน เผื่อระวังและเตือนภัย และสนับสนุนการจัดบริการและสวัสดิการสังคม โดยช่วยเหลือและพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของผู้สูงอายุให้ครบถ้วนทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ สุขภาพกาย สุขภาพจิต ปัญญาและความทรงจำ เศรษฐกิจ สังคม และที่อยู่อาศัยและสภาวะแวดล้อม อผส. 1 คน มีหน้าที่ดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุกลุ่มสีแดงจำนวนไม่น้อยกว่า 5 คน และดูแลสอดส่องผู้สูงอายุกลุ่มสีเขียวจำนวนไม่น้อยกว่า 15 คน ระยะเวลาในการปฏิบัติงานสำหรับ อผส. อย่างน้อยต้องออกไปดูแลผู้สูงอายุกลุ่มสีแดงอย่างน้อยสัปดาห์ละ 2 ครั้ง และใช้เวลาดูแลผู้สูงอายุที่ตนเองให้การดูแลอยู่ตามความต้องการและจำเป็น (โครงการอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ, 2553)

ในการปฏิบัติงานจะเน้นกิจกรรม 20 อย่างในการดูแล เผื่อระวัง และจัดบริการสวัสดิการสังคมแก่ผู้สูงอายุทั้ง 2 กลุ่ม และครอบคลุมต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุครบทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ เยี่ยมเยียนดูแลทุกข์สุข ดูแลอาหารการกิน ดูแลเรื่องการใช้จ่าย ช่วยเรื่องออกกำลังกาย พาออกไปพบแพทย์ พาแพทย์มาตรวจรักษาที่บ้าน พาไปร่วมงานในชุมชน พาไปพักผ่อนนอกบ้าน พาไปร่วมกิจกรรมทางศาสนา ช่วยปรับสภาพที่อยู่ในบ้านให้เหมาะสม รวมกลุ่มผู้สูงอายุทำกิจกรรม ให้ความรู้แก่ผู้สูงอายุและครอบครัว ให้คำปรึกษาแก่ผู้สูงอายุเมื่อเกิดปัญหา ให้ความรู้เกี่ยวกับสิทธิและการเข้าถึงสิทธิต่างๆ ให้ข้อมูลบริการต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สูงอายุ ประสานหน่วยงานช่วยเหลือผู้สูงอายุ เก็บข้อมูลผู้สูงอายุ เผื่อระวังปัญหาแก่ผู้สูงอายุ พาไปติดต่อทำกิจธุระหรือการทำแทนผู้สูงอายุ และจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่ผู้สูงอายุ (โครงการอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ, 2553)

ตั้งแต่ที่ทราบกันดีแล้วว่า โครงการอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน (อผส.) เริ่มดำเนินการในปี พ.ศ. 2546-2547 ได้ทดลองนำร่องใน 4 ภาคๆ ละ 2 จังหวัด รวมทั้งสิ้น 8 จังหวัด คือ เชียงใหม่ พิษณุโลก เพชรบุรี สุพรรณบุรี ขอนแก่น ร้อยเอ็ด สงขลา และสุราษฎร์ธานี กำหนดให้ดำเนินการจังหวัดละ 1 ตำบล เริ่มแรกมีเป้าหมายให้มีอาสาสมัครพื้นที่ละ 40 คน และมีการดำเนินงานมาอย่างต่อเนื่องจนในที่สุดในปี พ.ศ.2556 โครงการ อผส. สามารถขยายผลครอบคลุมครบทุกเขต อปท. ทั่วประเทศ ทั้งนี้โดยมี อปท. ที่จัดให้มี อผส. ในพื้นที่แล้วรวมทั้งสิ้น 7,602 อปท. มี อผส. รวมทั้งสิ้น 51,854 คน และผู้สูงอายุได้รับการดูแลรวมทั้งสิ้น 787,957 คน (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2557) เนื้อหาของบทที่ 4 จะเป็นการประเมิน อผส. ทั้งในด้านของปัจจัยนำเข้าและการทำงานรายกิจกรรมและในภาพรวม โดยจะประเมินตั้งแต่ขั้นตอนการได้รับการฝึกอบรมก่อนการปฏิบัติงานดูแลผู้สูงอายุ การให้บริการผู้สูงอายุแต่ละกลุ่ม การรับรู้บทบาทหน้าที่และเป้าหมายการทำงานของตนเองรายกิจกรรมและในภาพรวม นอกจากนั้นแล้วในส่วนท้ายของบทนี้จะเสริมการวิเคราะห์ในบทที่ 6 ด้วยการประเมินบทบาทเชิงสนับสนุนของ อปท. ที่มีต่อการทำงานของ อผส. ด้วย

รายงานผลการวิจัยเชิงปริมาณในบทนี้จึงประกอบด้วยประเด็นการศึกษารวมทั้งสิ้น 7 ประเด็น พร้อมรายละเอียดดังนี้

- 4.1 ข้อมูลพื้นฐานของ อผส.
  - 4.1.1 ลักษณะทางประชากรและสังคม
  - 4.1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับการทำงานและการได้รับการฝึกอบรมการดูแลผู้สูงอายุของ อผส.
  - 4.1.3 การปฏิบัติหน้าที่อาสาสมัครอื่นๆ ของ อผส.
- 4.2 การให้บริการ/ความช่วยเหลือแก่ผู้สูงอายุของ อผส.
  - 4.2.1 การให้การดูแลผู้สูงอายุกลุ่มสีแดง
  - 4.2.2 การให้การดูแลผู้สูงอายุกลุ่มสีเขียว
- 4.3 อผส. กับการรับรู้บทบาทหน้าที่และเป้าหมายของการทำงานของตนเอง
  - 4.3.1 การรับรู้บทบาทหน้าที่ตนเองของ อผส.
  - 4.3.2 การรับรู้เป้าหมายการทำงานของตนเองของ อผส.
- 4.4 การประเมินผลการทำงานด้วยตนเองของ อผส.
  - 4.4.1 การประเมินตนเองถึงความสามารถในการแบ่งกลุ่มผู้สูงอายุสีแดงและสีเขียวของ อผส.
  - 4.4.2 การประเมินตนเองถึงความครบถ้วนและความถูกต้องตามขั้นตอนการดำเนินงาน
  - 4.4.3 การประเมินตนเองถึงความครอบคลุมและเพียงพอของการให้บริการ/ความช่วยเหลือแก่ผู้สูงอายุ
  - 4.4.4 การประเมินตนเองถึงความครอบคลุมในการจัดเก็บข้อมูลผู้สูงอายุและความชัดเจนในสถิติที่ทำ
  - 4.4.5 การประเมินถึงความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับผู้สูงอายุที่ดูแล
  - 4.4.6 การประเมินความพึงพอใจในงาน อผส. ของตนเอง
- 4.5 การประเมินผลการทำงานโดยรวมของ อผส. ในพื้นที่
  - 4.5.1 การเป็นที่ยอมรับและได้รับการสนับสนุนจากผู้สูงอายุและครอบครัวของ อผส. ในพื้นที่
  - 4.5.2 ความพึงพอใจต่อการทำงานของ อผส. ในพื้นที่
- 4.6 บทบาทของ อปท. ในการสนับสนุนงานของ อผส.
- 4.7 ความเห็นของ อผส. ต่อปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยอุปสรรคในการทำงานของ อผส.

4.1 ข้อมูลพื้นฐานของ อผส.

4.1.1 ลักษณะทางประชากรและสังคม

บทบาท หน้าที่ กิจกรรม และระยะเวลาปฏิบัติงานที่กำหนดให้ อผส. ดำเนินการสะท้อนให้เห็นถึงภาระหน้าที่ที่หนักหน่วงและมีความต่อเนื่อง จากสถิติในตารางที่ 4.1.1 พบว่า ผู้ที่ปฏิบัติงานเป็น อผส. ประมาณร้อยละ 81.2 เป็นเพศหญิง มากกว่าครึ่งหนึ่งของ อผส. หรือประมาณร้อยละ 57.1 มีอายุ 50 ปีขึ้นไป อผส. ที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปีมีเพียงร้อยละ 10.8 ในด้านระดับการศึกษาสูงสุดของ อผส.

พบว่า มีผู้ไม่ได้เรียนหนังสือเพียงร้อยละ 0.7 ขณะที่ร้อยละ 47.7 จบการศึกษาสูงสุดในระดับประถมศึกษา ส่วนผู้ที่จบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือ ปวช. ขึ้นไปมีประมาณร้อยละ 31.1

ในปัจจุบัน งานอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่บ้านเป็นงานอาสาสมัครที่ทำไปพร้อมกับอาชีพหลักของ อผส. จากสถิติในตารางที่ 4.1.1 พบว่า มากกว่าครึ่งหนึ่งหรือประมาณร้อยละ 53.1 ของ อผส. ประกอบอาชีพเกษตรกรรมที่เป็นกิจการของตนเองหรือครอบครัว ร้อยละ 16.8 มีอาชีพหลักรับจ้างทั่วไป ร้อยละ 11.6 ประกอบอาชีพค้าขาย อผส. ที่ทำงานโดยมีสถานะเป็นลูกจ้าง ไม่ว่าจะเป็นการรับราชการ ลูกจ้างของราชการหรือรัฐวิสาหกิจ หรือลูกจ้างเอกชนมีสัดส่วนน้อยมาก รวมแล้วประมาณร้อยละ 4.2 เท่านั้น

ตารางที่ 4.1.1 ลักษณะทางประชากรและสังคมของ อผส. ที่ตอบกลับแบบสอบถาม

ลักษณะทางประชากรและสังคม	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	108	18.8
หญิง	468	81.2
รวม	576	100.0
อายุ		
20-29 ปี	8	1.4
30-39 ปี	54	9.4
40-49 ปี	185	32.1
50-59 ปี	184	31.9
60 ปีขึ้นไป	145	25.2
รวม	576	100.0
อายุเฉลี่ย = 51 ปี ต่ำสุด = 19 ปี สูงสุด = 79 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 10.9		
ระดับการศึกษาสูงสุด		
ไม่ได้เรียนหนังสือ	4	0.7
ต่ำกว่าประถมศึกษา	15	2.6
ประถมศึกษา	275	47.7
มัธยมศึกษาตอนต้น	103	17.9
มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ ปวช.	138	24.0
ปวส. หรือ อนุปริญญา	18	3.1
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	23	4.0
รวม	576	100.0

ตารางที่ 4.1.1 (ต่อ)

ลักษณะทางประชากรและสังคม	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพหลัก		
เกษตรกรรวมเป็นกิจการของตนเองหรือครอบครัว	306	53.1
รับจ้างทำเกษตรกรรม	16	2.8
รับจ้างทั่วไป	97	16.8
ลูกจ้างของราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ	13	2.3
ลูกจ้างเอกชน หรือโรงงาน	3	0.5
ค้าขายเป็นกิจการของตนเองหรือครอบครัว	67	11.6
รับราชการ	8	1.4
แม่บ้าน นักเรียน นักศึกษา หรือ ไม่ทำงาน	63	10.9
อื่นๆ เช่น ข้าราชการบำนาญ	3	0.5
รวม	576	100.0
เขตที่พักอาศัย		
ในเขตเทศบาล	206	35.8
นอกเขตเทศบาล	370	64.2
รวม	576	100.0
ภาค		
เหนือ	164	28.5
ตะวันออกเฉียงเหนือ	124	21.5
กลาง	204	35.4
ใต้	84	14.6
รวม	576	100.0

4.1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับการทำงานและการได้รับการฝึกอบรมการดูแลผู้สูงอายุของ อผส.

หากพิจารณาด้านการทำงานของ อผส. จากสถิติในตารางที่ 4.1.2 สัดส่วนของ อผส. ที่ปฏิบัติงานให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลมีสัดส่วนสูงที่สุด ร้อยละ 64.2 เทศบาลตำบล ร้อยละ 31.1 เทศบาลเมือง ร้อยละ 4.3 และเทศบาลนครร้อยละ 0.3

ด้านระยะเวลาปฏิบัติงานในฐานะ อผส. เกือบทั้งหมดมีประสบการณ์การปฏิบัติงานมากกว่า 1 ปีขึ้นไป โดยที่ผู้ที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงาน 1 ปีขึ้นไป แต่ไม่ถึง 2 ปี ร้อยละ 29.0 ผู้ที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงาน 2 ปีขึ้นไป แต่ไม่ถึง 3 ปี ร้อยละ 26.2 ผู้ที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงาน 3 ปีขึ้นไป แต่ไม่ถึง 4 ปี ร้อยละ 11.8 ผู้ที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงาน 4 ปีขึ้นไปมีร้อยละ 31.9

อผส. ส่วนใหญ่ปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ได้รับค่าตอบแทนในปัจจุบัน ร้อยละ 16.1 ไม่เคยได้รับค่าตอบแทนเลยตั้งแต่ปฏิบัติหน้าที่ อผส. จนถึงปัจจุบัน ร้อยละ 68.4 เคยได้รับ แต่ปัจจุบันไม่ได้รับ

ค่าตอบแทน สัดส่วนของ อผส. ที่ได้รับค่าตอบแทนในปัจจุบันมีเพียงร้อยละ 15.4 โดยที่มีสัดส่วนของ อผส. ผู้ที่ได้รับค่าตอบแทนตั้งแต่ปฏิบัติหน้าที่ อผส. ตั้งแต่ต้น มีร้อยละ 13.0

แม้ว่าในภาพรวม อผส. จะมีอายุมากและมีระดับการศึกษาไม่สูง อย่างไรก็ตาม จากสถิติใน ตารางที่ 4.1.3 อผส. ทุกคนได้รับการอบรมการดูแลผู้สูงอายุก่อนปฏิบัติหน้าที่ ร้อยละ 62.1 ของ อผส. ได้รับการอบรมมาแล้ว 1 ปีขึ้นไป และมี อผส. ที่เพิ่งได้รับการอบรมภายในระยะเวลา 1 ปีร้อยละ 35.1

ตารางที่ 4.1.2 องค์ประกอบครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัด ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน และการได้รับ ค่าตอบแทนในการปฏิบัติหน้าที่ของ อผส.

	จำนวน	ร้อยละ
องค์ประกอบครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัด		
เทศบาลนคร	2	0.3
เทศบาลเมือง	25	4.3
เทศบาลตำบล	179	31.1
องค์การบริหารส่วนตำบล	370	64.2
รวม	576	100.0
ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน อผส.		
น้อยกว่า 1 ปี	6	1.0
1 ปีขึ้นไป แต่ไม่ถึง 2 ปี	167	29.0
2 ปีขึ้นไป แต่ไม่ถึง 3 ปี	151	26.2
3 ปีขึ้นไป แต่ไม่ถึง 4 ปี	68	11.8
4 ปีขึ้นไป	184	31.9
รวม	576	100.0
ระยะเวลาเฉลี่ย = 2.9 ปี ต่ำสุด = 0.3 ปี สูงสุด = 10 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 1.9		
การได้รับค่าตอบแทนจากการปฏิบัติหน้าที่ อผส.		
ไม่เคยได้รับเลยตั้งแต่เป็น อผส. จนถึงปัจจุบัน	93	16.1
เคยได้รับ แต่ปัจจุบันไม่ได้รับ	394	68.4
ปัจจุบันได้รับ แต่เมื่อก่อนไม่ได้รับ	14	2.4
ได้รับมาตั้งแต่เป็น อผส. จนถึงปัจจุบัน	75	13.0
รวม	576	100.0

ตารางที่ 4.1.3 การได้รับการอบรมดูแลผู้สูงอายุก่อนปฏิบัติหน้าที่และการอบรมครั้งสุดท้ายของ อผส.

	จำนวน	ร้อยละ
การได้รับการอบรมการดูแลผู้สูงอายุก่อนปฏิบัติหน้าที่		
ได้	576	100.0
ไม่ได้	0	0.0
รวม	576	100.0
ระยะเวลาการได้รับการอบรมครั้งสุดท้าย (นับจากวันที่ตอบแบบสอบถาม)		
น้อยกว่า 1 ปี	202	35.1
1 – 2 ปี	216	37.5
2 ปีขึ้นไป	142	24.7
ไม่ตอบ	16	2.8
รวม	576	100.0

4.1.3 การปฏิบัติหน้าที่อาสาสมัครอื่นๆ ของ อผส.

นอกจากการทำงานในฐานะ อผส. และ/หรือความรู้และประสบการณ์จากการอบรมก่อนการปฏิบัติงานที่ได้รับแล้ว จากการศึกษาพบว่า มี อผส. จำนวนไม่น้อยที่ในอดีตเคยหรือในปัจจุบันกำลังปฏิบัติหน้าที่เป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ด้วย จากสถิติในตารางที่ 4.1.4 พบว่ามีสัดส่วน อผส. ที่กำลังปฏิบัติหน้าที่เป็น อสม. ด้วยสูงถึงร้อยละ 61.5 และมีสัดส่วน อผส. ผู้ที่เคยเป็น อสม. ในอดีตแต่ปัจจุบันไม่ได้เป็นแล้วร้อยละ 8.2 มี อผส. ที่ในอดีตไม่เคยเป็นและปัจจุบันไม่ได้เป็น อสม. ร้อยละ 30.4 จากข้อค้นพบในส่วนนี้จึงทำให้พอที่จะคาดการณ์ได้ว่า ผู้สูงอายุและครอบครัวที่ได้รับการดูแลเกิดความสับสนหรืออาจจะไม่สามารถแยกแยะได้ว่าผู้ที่มาให้บริการดูแลที่บ้านนั้นปฏิบัติหน้าที่ในฐานะใด

หากพิจารณาความแตกต่างระหว่าง อผส. ตามองค์กรปกครองท้องถิ่นต้นสังกัด พบว่า ยิ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็กดังเช่นองค์การบริหารส่วนตำบลจะมีสัดส่วนของ อผส. ที่ในอดีตไม่เคยเป็นและปัจจุบันไม่ได้เป็น อสม. สูงกว่ากรณีของเทศบาลนคร/เทศบาลเมืองหรือเทศบาลตำบล ข้อค้นพบในส่วนนี้สะท้อนให้เห็นถึงข้อจำกัดด้านกำลังคนสำหรับการดูแลผู้สูงอายุในเขตชนบท หากมีการสร้างระบบต่างๆ ขึ้นมา มีโอกาสที่จะทำให้เกิดการแย่งชิงทรัพยากรระหว่างระบบขึ้นได้

ตารางที่ 4.1.4 การปฏิบัติหน้าที่เป็นอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) ของ อพส. โดยรวมและจำแนกตาม อพท. ต้นสังกัด

การปฏิบัติหน้าที่เป็น อสม. ในปัจจุบัน	รวม	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัด		
		เทศบาลนคร/เมือง	เทศบาลตำบล	อบต.
ไม่ได้เป็น และไม่เคยเป็น	30.4 (175)	25.9 (7)	33.5 (60)	29.2 (108)
ไม่ได้เป็น แต่เคยเป็น อสม. ในอดีต	8.2 (47)	18.5 (5)	10.1 (18)	6.5 (24)
เป็น อสม. ด้วย	61.5 (354)	55.6 (15)	56.4 (101)	64.3 (238)
รวม	100.0 (576)	100.0 (27)	100.0 (179)	100.0 (370)

4.2 การให้บริการ/ความช่วยเหลือแก่ผู้สูงอายุของ อพส.

จากการกำหนดหน้าที่ให้ อพส. 1 คนมีหน้าที่ดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุกลุ่มสีแดงจำนวนไม่น้อยกว่า 5 คน และดูแลสอดส่องผู้สูงอายุกลุ่มสีเขียวจำนวนไม่น้อยกว่า 15 คน โดยมีระยะเวลาในการปฏิบัติงานสำหรับ อพส. อย่างน้อยต้องออกไปดูแลผู้สูงอายุกลุ่มสีแดงอย่างน้อยสัปดาห์ละ 2 ครั้ง และใช้เวลาดูแลผู้สูงอายุที่ตนเองให้การดูแลอยู่ตามความต้องการและจำเป็น ในตอนนี้จะประเมิน อพส. ในด้านการให้บริการ/ความช่วยเหลือแก่ผู้สูงอายุตามเกณฑ์ที่กำหนดข้างต้น

4.2.1 การให้การดูแลผู้สูงอายุกลุ่มสีแดง

อพส. 1 คนมีหน้าที่ดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุกลุ่มสีแดงจำนวนไม่น้อยกว่า 5 คน อย่างไรก็ตามจากสถิติในตารางที่ 4.2.1 พบว่า อพส. 1 คนดูแลผู้สูงอายุโดยเฉลี่ยจำนวน 1.8 คนน้อยกว่าเกณฑ์ที่ตั้งเอาไว้ หากพิจารณาค่าเฉลี่ยของแต่ละประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อพส. สังกัดเทศบาลนคร/เทศบาลเมืองดูแลผู้สูงอายุโดยเฉลี่ยมากที่สุด 2.7 คน ขณะเดียวกัน อพส. สังกัดเทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลดูแลผู้สูงอายุโดยเฉลี่ย 2.1 คนและ 1.6 คน ตามลำดับ

นอกจากนั้นหากพิจารณาการกระจายตัวของ อพส. ตามจำนวนผู้สูงอายุกลุ่มสีแดงที่ได้ให้การดูแลในภาพรวมพบว่า มี อพส. ที่ดูแลผู้สูงอายุกลุ่มสีแดงตรงตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้เพียงร้อยละ 19.4 เท่านั้น เป็นที่น่าสนใจว่ามี อพส. ที่ไม่ได้ดูแลผู้สูงอายุกลุ่มสีแดงเลยมากถึงร้อยละ 48.8 หากพิจารณารายประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ เทศบาลนคร/เทศบาลเมืองมีสัดส่วนของ อพส. ที่ดูแลผู้สูงอายุกลุ่มสีแดงตรงตามเกณฑ์ (5 คนหรือมากกว่า) มากกว่าเทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล ขณะเดียวกันก็มีสัดส่วน อพส. ที่ไม่ได้ดูแลผู้สูงอายุกลุ่มสีแดงเลยมากกว่าเทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล

ในด้านของระยะเวลาการปฏิบัติงานที่ควรจะเป็นของ อพส. ในการดูแลผู้สูงอายุกลุ่มสีแดงที่กำหนดไว้อย่างน้อยสัปดาห์ละ 2 ครั้ง พบว่าในภาพรวมมีสัดส่วนของ อพส. ที่ปฏิบัติงานได้ตามเกณฑ์ประมาณร้อยละ 54.3 หากพิจารณารายประเภทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อพส. ที่สังกัดเทศบาลนคร/เมืองมีสัดส่วนของผู้ดูแลผู้สูงอายุกลุ่มสีแดงได้ตามเกณฑ์ระยะเวลาปฏิบัติงานมากกว่ากรณีของเทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล

หากพิจารณาระยะเวลาเฉลี่ยของการให้บริการดูแลแต่ละครั้งในภาพรวม พบว่า ประมาณครึ่งหนึ่งหรือร้อยละ 56.3 ของ อผส. จะใช้เวลาในการดูแล 30 นาที - 1 ชั่วโมง ร้อยละ 25.4 ของ อผส. ใช้เวลาดูแล 1-2 ชั่วโมง ขณะที่ร้อยละ 18.3 ของ อผส. ใช้เวลาดูแลมากกว่า 2 ชั่วโมงขึ้นไป กรณีของเทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลมีสถานการณ์ทำนองเดียวกันกับในภาพรวมนี้ ส่วนกรณีของเทศบาลนคร/เทศบาลเมืองพบว่า มีสัดส่วนของ อผส. ที่ใช้เวลาดูแลมากกว่า 2 ชั่วโมงขึ้นไปร้อยละ 42.1 ขณะที่ร้อยละ 47.4 ของ อผส. จะใช้เวลาในการดูแล 30 นาที - 1 ชั่วโมง ร้อยละ 10.5 ของ อผส. ใช้เวลาดูแล 1-2 ชั่วโมง

ตารางที่ 4.2.1 จำนวนผู้สูงอายุกลุ่มสีแดงที่ได้ให้การดูแล โดยรวมและจำแนกตาม อปท. ต้นสังกัด

จำนวนผู้สูงอายุกลุ่มสีแดงที่ได้ให้การดูแล	รวม	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัด		
		เทศบาลนคร/เมือง	เทศบาลตำบล	อปท.
0	48.8 (281)	29.6 (8)	41.3 (74)	53.8 (199)
1-2 คน	23.8 (137)	33.3 (9)	26.8 (48)	21.6 (80)
3-4 คน	8.0 (46)	3.7 (1)	11.7 (27)	6.5 (24)
5 คนหรือมากกว่า	19.4 (112)	33.3 (9)	20.1 (36)	18.1 (67)
รวม	100.0 (576)	100.0 (27)	100.0 (179)	100.0 (370)
เฉลี่ย	1.8	2.7	2.1	1.6
จำนวนต่ำสุด	0	0	0	0
จำนวนสูงสุด	22	15	22	15

ตารางที่ 4.2.2 ความถี่ต่อสัปดาห์และระยะเวลาต่อครั้งโดยเฉลี่ยของการให้การดูแลผู้สูงอายุกลุ่มสีแดง ในช่วง 6 เดือนก่อนการสำรวจ โดยรวมและจำแนกตาม อปท. ต้นสังกัด (n=295)

การให้การดูแลผู้สูงอายุกลุ่มสีแดง	รวม	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัด		
		เทศบาลนคร/เมือง	เทศบาลตำบล	อปท.
ความถี่ต่อสัปดาห์ของการให้การดูแล				
น้อยกว่า 1 ครั้ง	12.5 (37)	15.8 (3)	20.0 (21)	7.6 (13)
1 ครั้ง	33.2 (98)	0.0 (0)	31.4 (33)	38.0 (65)
2 ครั้ง	28.2 (83)	42.1 (8)	32.4 (34)	24.0 (41)
3 ครั้งหรือมากกว่า	26.1 (77)	42.1 (8)	16.2 (17)	30.4 (52)
รวม	100.0 (295)	100.0 (19)	100.0 (105)	100.0 (171)

ตารางที่ 4.2.2 (ต่อ)

การให้การดูแลผู้สูงอายุกลุ่มสีแดง	รวม	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัด		
		เทศบาลนคร/ เมือง	เทศบาลตำบล	อบต.
ระยะเวลาเฉลี่ยของการให้การดูแลในแต่ละครั้ง				
30 นาที – 1 ชั่วโมง	56.3 (166)	47.4 (9)	53.3 (56)	59.1 (101)
1 – 2 ชั่วโมง	25.4 (75)	10.5 (2)	31.4 (33)	23.4 (40)
มากกว่า 2 ชั่วโมงขึ้นไป	18.3 (54)	42.1 (8)	15.2 (16)	17.5 (30)
รวม	100.0 (295)	100.0 (19)	100.0 (105)	100.0 (171)

4.2.2 การให้การดูแลผู้สูงอายุกลุ่มสีเขียว

อผส. 1 คนมีหน้าที่ดูแลสอดส่องผู้สูงอายุกลุ่มสีเขียวจำนวนไม่น้อยกว่า 15 คน จากสถิติในตารางที่ 4.2.3 พบว่า อผส. 1 คนดูแลผู้สูงอายุกลุ่มสีเขียวโดยเฉลี่ยจำนวน 9.2 คนน้อยกว่าเกณฑ์ที่ตั้งเอาไว้จำนวน 15 คน หากพิจารณาค่าเฉลี่ยของแต่ละประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อผส. สังกัดเทศบาลนคร/เทศบาลเมืองดูแลผู้สูงอายุโดยเฉลี่ยมากที่สุด 11.2 คน ขณะเดียวกัน อผส. สังกัดเทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลดูแลผู้สูงอายุโดยเฉลี่ย 11.1 คนและ 8.7 คนตามลำดับ ไม่มี อผส. ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเภทใดปฏิบัติงานดูแลผู้สูงอายุกลุ่มสีเขียวได้ตามเกณฑ์

หากพิจารณาการกระจายตัวของ อผส. ตามจำนวนผู้สูงอายุกลุ่มสีเขียวที่ได้ให้การดูแลในภาพรวมพบว่า มี อผส. ที่ดูแลผู้สูงอายุกลุ่มสีเขียวตรงตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (15 คนขึ้นไป) เพียงร้อยละ 10.9 เท่านั้น เป็นที่น่าสนใจว่ามี อผส. ที่ไม่ได้ดูแลผู้สูงอายุกลุ่มสีเขียวเลยประมาณร้อยละ 10.4 หากพิจารณารายประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า สัดส่วนของ อผส. สังกัดเทศบาลนคร/เทศบาลที่ดูแลผู้สูงอายุกลุ่มสีเขียวได้ตรงตามเกณฑ์มีร้อยละ 11.1 อผส. สังกัดเทศบาลตำบล มีร้อยละ 18.4 และ อผส. สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลมีร้อยละ 7.3

ตารางที่ 4.2.3 จำนวนผู้สูงอายุกลุ่มสีเขียวที่ได้ให้การดูแล โดยรวมและจำแนกตาม อปท. ต้นสังกัด

จำนวนผู้สูงอายุกลุ่มสีเขียวที่ได้ให้การดูแล	รวม	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัด		
		เทศบาลนคร/เมือง	เทศบาลตำบล	อปท.
0	10.4 (60)	3.7 (1)	11.2 (20)	10.5 (39)
1 – 5 คน	37.2 (214)	18.5 (5)	34.1 (61)	40.0 (148)
6 – 10 คน	29.2 (168)	55.6 (15)	25.7 (46)	28.9 (107)
11 – 15 คน	12.3 (71)	11.1 (3)	10.6 (19)	13.2 (49)
16 – 20 คน	2.6 (15)	7.4 (2)	3.9 (7)	1.6 (6)
มากกว่า 20 คนขึ้นไป	8.3 (48)	3.7 (1)	14.5 (26)	5.7 (21)
รวม	100.0 (576)	100.0 (27)	100.0 (179)	100.0 (370)
เฉลี่ย	9.2	11.2	11.1	8.7
จำนวนต่ำสุด	0	0	0	0
จำนวนสูงสุด	82	50	50	82

4.2.3 บริการ/ความช่วยเหลือที่ อผส. ได้ให้แก่ผู้สูงอายุในช่วงเวลา 6 เดือนก่อนการสำรวจ

ในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่บ้านจะเน้นกิจกรรม 20 อย่างในการดูแล ฝ้าระวัง และจัดบริการสวัสดิการสังคมแก่ผู้สูงอายุทั้ง 2 กลุ่มและครอบคลุมต่อคุณภาพชีวิตด้านต่างๆ จากสถิติในตารางที่ 4.2.4 ซึ่งประเมินการบริการหรือให้ความช่วยเหลือแก่ผู้สูงอายุ 19 กิจกรรม (ยกเว้นการรวบรวมข้อมูลสถิติ) พบว่า ในภาพรวม อผส. ให้บริการทุกประเภทแก่ผู้สูงอายุ กิจกรรมที่ไม่มีผู้สูงอายุที่ไม่ต้องการความช่วยเหลือได้แก่ การเยี่ยมเยียนดูแลทุกข์สุข การรวมกลุ่มผู้สูงอายุทำกิจกรรม การจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สูงอายุ การให้ความรู้ การให้ความรู้เรื่องสิทธิและการเข้าถึงสิทธิ การให้ข้อมูลบริการที่เป็นประโยชน์ และการเฝ้าระวังปัญหาที่อาจเกิดกับผู้สูงอายุ จากตารางที่ 4.2.5 พบว่า บริการหรือความช่วยเหลือที่ อผส. ให้กับผู้สูงอายุมากที่สุด ได้แก่ การเยี่ยมเยียนดูแลทุกข์สุข การให้ความรู้ การให้ข้อมูลด้านบริการที่เป็นประโยชน์ การให้คำปรึกษาเมื่อเกิดปัญหา และการให้ความรู้เรื่องสิทธิและการเข้าถึงสิทธิของผู้สูงอายุ ขณะเดียวกันบริการหรือความช่วยเหลือที่ อผส. ให้กับผู้สูงอายุน้อยที่สุด ได้แก่ การพาไปพักผ่อนนอกบ้าน การพาไปหาหมอ การช่วยปรับสภาพบ้าน รอบบ้าน หรือซ่อมบ้านให้เหมาะกับการใช้ชีวิตของผู้สูงอายุ การพาหมอไปตรวจรักษาที่บ้าน การพาไปติดต่อหรือทำธุระแทนผู้สูงอายุ

เมื่อพิจารณาจำนวนเฉลี่ยของบริการ/ความช่วยเหลือที่ อผส. ได้ให้แก่ผู้สูงอายุในช่วงเวลา 6 เดือนก่อนการสำรวจ จากสถิติในตารางที่ 4.2.6 พบว่า อผส. ให้บริการหรือความช่วยเหลือต่อผู้สูงอายุ 11.4 กิจกรรมจาก 19 กิจกรรม หากพิจารณารายประเภทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า อผส. สังกัดเทศบาลนคร/เมืองให้บริการโดยเฉลี่ย 10 กิจกรรม อผส. สังกัดเทศบาลตำบลให้บริการ 11.5 กิจกรรม และ อผส. สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลให้บริการ 11.4 กิจกรรมโดยเฉลี่ย

เมื่อดูการกระจายตัวของจำนวนกิจกรรมที่ อผส. ดำเนินการพบว่า ในภาพรวมมีสัดส่วน อผส. ที่ให้บริการ/ความช่วยเหลือ 1-5 กิจกรรมร้อยละ 10.4 6-10 กิจกรรมร้อยละ 27.3 11-15 กิจกรรมร้อยละ 46.5 และมากกว่า 15 กิจกรรมขึ้นไปร้อยละ 15.5 การกระจายตัวของจำนวนกิจกรรมที่ อผส. สังกัดเทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลก็จะมีลักษณะคล้ายกับภาพรวม ส่วนกรณีของ อผส. สังกัดเทศบาลนคร/เมืองพบว่า มีสัดส่วน อผส. ที่ให้บริการ/ความช่วยเหลือ 1-5 กิจกรรมร้อยละ 29.6 6-10 กิจกรรมร้อยละ 22.2 11-15 กิจกรรมร้อยละ 29.6 และมากกว่า 15 กิจกรรมขึ้นไปร้อยละ 18.5

ตารางที่ 4.2.4 ร้อยละของ อผส. ที่รายงานไว้ว่า ในช่วงเวลา 6 เดือนก่อนการสำรวจ ได้ให้บริการหรือความช่วยเหลือในด้านต่างๆแก่ผู้สูงอายุ

	บริการ/ความช่วยเหลือที่ผู้สูงอายุได้รับในช่วง 6 เดือนก่อนการสำรวจ	ให้บริการ/ช่วยเหลือ		ไม่มีผู้สูงอายุต้องการความช่วยเหลือ	รวม
		ให้	ไม่ได้ให้		
1	เยี่ยมเยียนดูแลทุกข์สุข	98.3	1.7		100.0 (576)
2	ดูแลอาหารการกิน	51.2	41.7	7.1	100.0 (576)
3	ดูแลเรื่องยา	54.0	37.5	8.5	100.0 (576)
4	ช่วยเรื่องการออกกำลังกาย	61.6	33.0	5.4	100.0 (576)
5	พาไปพบหมอ	29.5	58.9	11.6	100.0 (576)
6	พาหมอมาดูตรวจรักษาที่บ้าน	35.1	54.5	10.4	100.0 (576)
7	พาไปร่วมกิจกรรมในชุมชน	68.8	26.7	4.5	100.0 (576)
8	พาไปร่วมกิจกรรมทางศาสนา	61.1	32.8	6.1	100.0 (576)
9	พาไปพักผ่อนนอกบ้าน	13.5	71.4	15.1	100.0 (576)
10	พาไปติดต่อหรือทำกิจธุระแทนผู้สูงอายุ	41.0	47.5	11.5	100.0 (576)
11	รวมกลุ่มผู้สูงอายุทำกิจกรรม	69.8	30.2		100.0 (576)
12	จัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สูงอายุ	63.4	36.6		100.0 (576)
13	ให้ความรู้	84.9	15.1		100.0 (576)
14	ให้คำปรึกษาเมื่อเกิดปัญหา	77.6	20.3	2.1	100.0 (576)
15	ให้ความรู้เรื่องสิทธิและการเข้าถึงสิทธิของผู้สูงอายุ	73.8	26.2		100.0 (576)
16	ให้ข้อมูลด้านบริการที่เป็นประโยชน์	78.6	21.4		100.0 (576)
17	ประสานหน่วยงานให้ความช่วยเหลือ	72.6	25.5	1.9	100.0 (576)
18	เฝ้าระวังปัญหาที่อาจเกิดกับผู้สูงอายุ	70.8	29.2		100.0 (576)
19	ช่วยปรับสภาพบ้าน รอบบ้าน หรือซ่อมบ้านให้เหมาะกับการใช้ชีวิตของผู้สูงอายุ	30.7	58.0	11.3	100.0 (576)

ตารางที่ 4.2.5 บริการหรือความช่วยเหลือที่ อผส. ให้แก่ผู้สูงอายุมากที่สุดและน้อยที่สุด 5 อันดับแรก

บริการหรือความช่วยเหลือที่ อผส. ให้แก่ผู้สูงอายุมากที่สุด	บริการหรือความช่วยเหลือที่ อผส. ให้แก่ผู้สูงอายุน้อยที่สุด
1. เยี่ยมเยียนดูแลทุกข์สุข	1. พาไปพักผ่อนนอกบ้าน
2. ให้ความรู้	2. พาไปพบหมอ
3. ให้ข้อมูลด้านบริการที่เป็นประโยชน์	3. ช่วยปรับสภาพบ้าน รอบบ้าน หรือซ่อมบ้านให้เหมาะกับการใช้ชีวิตของผู้สูงอายุ
4. ให้คำปรึกษาเมื่อเกิดปัญหา	4. พาหมอมาตรวจรักษาที่บ้าน
5. ให้ความรู้เรื่องสิทธิและการเข้าถึงสิทธิของผู้สูงอายุ	5. พาไปติดต่อหรือทำกิจกรรมแทนผู้สูงอายุ

ตารางที่ 4.2.6 จำนวนและจำนวนเฉลี่ยของบริการ/ความช่วยเหลือที่ อผส. ได้ให้แก่ผู้สูงอายุ ในช่วงเวลา 6 เดือนก่อนการสำรวจ โดยรวมและจำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัด

จำนวนบริการ/ความช่วยเหลือที่ อผส. ได้ให้แก่ผู้สูงอายุ	รวม	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัด		
		เทศบาลนคร/เมือง	เทศบาลตำบล	อบต.
0	0.3 (2)	0.0 (0)	0.0 (0)	0.5 (2)
1-5	10.4 (60)	29.6 (8)	8.9 (16)	9.7 (36)
6-10	27.3 (157)	22.2 (6)	26.8 (48)	27.8 (103)
11-15	46.5 (268)	29.6 (8)	48.6 (87)	46.8 (173)
มากกว่า 15 ขึ้นไป	15.5 (89)	18.5 (5)	15.6 (28)	15.1 (56)
รวม	100.0 (576)	100.0 (27)	100.0 (179)	100.0 (370)
จำนวนเฉลี่ย	11.4	10.0	11.5	11.4

4.3 อผส. กับการรับรู้บทบาทหน้าที่และเป้าหมายของการทำงานของตนเอง

ดังที่กล่าวในตอนต้นแล้วว่า อาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน (อผส.) มีบทบาทหน้าที่ได้แก่ ดูแลผู้สูงอายุทั้งสองกลุ่มทุกคนในชุมชน เผื่อระวังและเตือนภัย และสนับสนุนการจัดบริการและสวัสดิการสังคม โดยมีเป้าหมายเพื่อช่วยเหลือและพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของผู้สูงอายุให้ครบถ้วนทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ สุขภาพกาย สุขภาพจิต ปัญญาและความทรงจำ เศรษฐกิจ สังคม และที่อยู่อาศัยและสภาวะแวดล้อม ในส่วนนี้จะประเมินว่า อผส. ได้รับทราบ ตระหนัก หรือมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และเป้าหมายในการทำงานของตนเองอย่างไร

4.3.1 การรับรู้บทบาทหน้าที่ตนเองของ อผส.

จากตารางสถิติที่ 4.3.1 ซึ่งแสดงการรับรู้บทบาทหน้าที่การทำงานในด้านต่างๆ ของตนเองของ อผส. โดยรวมและจำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัด ในภาพรวมพบว่า อผส. เกือบทุกคนหรือร้อยละ 96.0 รับรู้ถึงบทบาทหน้าที่ในการดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุในชุมชน แต่สำหรับบทบาทหน้าที่อื่นมีเพียง อผส. ส่วนหนึ่งเท่านั้นที่รับรู้ อผส. ที่รับรู้บทบาทหน้าที่การเฝ้าระวังและเตือนภัยผู้สูงอายุมีสัดส่วนร้อยละ 43.9 ส่วน อผส. ที่รับรู้บทบาทหน้าที่การจัดบริการและสวัสดิการให้กับผู้สูงอายุมีสัดส่วนร้อยละ 30.0 นอกจากบทบาททั้งสามที่กล่าวไปแล้ว การศึกษานี้ได้เพิ่มเติมบทบาทหน้าที่ในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ เข้ามาด้วย เนื่องจากการปฏิบัติงานของ อผส. จำเป็นต้องมีความเชื่อมโยงประสานกับหน่วยอื่นๆ ในระดับพื้นที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดูแลผู้สูงอายุ จะเห็นได้ว่า อผส. ที่รับรู้ถึงบทบาทหน้าที่มีสัดส่วนร้อยละ 36.3 ซึ่งมากกว่าสัดส่วน อผส. ที่รับรู้บทบาทหน้าที่หลักในการจัดบริการและสวัสดิการให้กับผู้สูงอายุเสียอีก

หากพิจารณาการรับรู้บทบาทหน้าที่การทำงานในด้านต่างๆ ของตนเองของ อผส. จำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัด พบว่า โดยรวมแล้วไม่ต่างจากภาพรวมไปมากนัก ยกเว้นสัดส่วนของ อผส. ที่สังกัดเทศบาลนคร/เมืองที่รับรู้ถึงบทบาทหน้าที่ในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ มีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 51.9 อผส. ที่สังกัดเทศบาลนคร/เมืองรับรู้หน้าที่นี้มากกว่าเฝ้าระวังและเตือนภัย และสนับสนุนการจัดบริการและสวัสดิการสังคม

ตารางที่ 4.3.1 การรับรู้บทบาทหน้าที่การทำงานในด้านต่างๆ ของตนเองของ อผส. โดยรวมและจำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัด

การรับรู้บทบาทหน้าที่การทำงาน ของตนเอง	รวม	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัด		
		เทศบาลนคร/ เมือง	เทศบาลตำบล	อบต.
ดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุในชุมชน	96.0 (553)	96.3 (26)	96.1 (172)	95.9 (355)
เฝ้าระวังและเตือนภัยผู้สูงอายุ	43.9 (253)	48.1 (13)	45.3 (81)	43.0 (159)
จัดบริการและสวัสดิการให้กับ ผู้สูงอายุ	30.0 (256)	37.0 (10)	30.2 (54)	29.5 (109)
สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับ หน่วยงานต่างๆ	36.3 (209)	51.9 (14)	35.8 (64)	35.4 (131)

4.3.2 การรับรู้เป้าหมายการทำงานของตนเองของ อผส.

จากตารางสถิติที่ 4.3.2 ซึ่งแสดงการรับรู้เป้าหมายในการทำงานของตนเองของ อผส. โดยรวมและจำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัด ในภาพรวมพบว่า สัดส่วนของ อผส. ที่รับรู้เป้าหมายด้านสุขภาพกายมีมากที่สุดถึงร้อยละ 77.0 เป้าหมายที่ได้รับการรับรู้สูงรองลงมาคือ ด้านสุขภาพจิต (ร้อยละ 75.7) ด้านการให้ความรู้ (ร้อยละ 63.0) ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ (ร้อยละ 56.3) ด้านสังคม (ร้อยละ 22.6) ส่วนด้านเศรษฐกิจนั้น มีการรับรู้ต่ำ

ที่สุดคือเพียงประมาณ ร้อยละ 7.3 แม้ว่าจะพิจารณาจำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัด ก็พบแนวโน้มของการรับรู้เป้าหมายของการทำงานในลักษณะเดียวกัน ยกเว้นกรณีของเทศบาลนคร/เมือง แม้ว่าการรับรู้เป้าหมายด้านเศรษฐกิจจะต่ำที่สุด แต่สัดส่วนของ อผส. ที่รับรู้เป้าหมายด้านนี้จะสูงกว่าสัดส่วนของ อผส. ที่รับรู้ด้านเศรษฐกิจในพื้นที่อื่นๆ อย่างเห็นได้ชัด

ตารางที่ 4.3.2 การรับรู้เป้าหมายในการทำงานของตนเองของ อผส. โดยรวมและจำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัด

เป้าหมายในการทำงานของ อผส. เพื่อช่วยเหลือผู้สูงอายุในด้านต่างๆ	รวม	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัด		
		เทศบาลนคร/เมือง	เทศบาลตำบล	อบต.
สุขภาพกาย	77.3 (445)	85.2 (23)	73.2 (131)	78.6 (291)
สุขภาพจิต	75.7 (436)	85.2 (23)	76.0 (136)	74.9 (277)
การให้ความรู้	63.0 (363)	81.5 (22)	58.1 (104)	64.1 (237)
เศรษฐกิจ	7.3 (42)	29.6 (8)	5.6 (10)	6.5 (24)
สังคม	22.6 (130)	33.3 (9)	22.9 (41)	21.6 (80)
สภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ	56.3 (324)	63.0 (17)	57.5 (103)	55.1 (204)

4.4 การประเมินผลการทำงานด้วยตนเองของ อผส.

เนื้อหาในส่วนนี้เป็นการประเมินผลตนเองของ อผส. ในการปฏิบัติงานด้านต่างๆ ทั้งหมด 5 ด้านประกอบด้วย ความสามารถในการแบ่งกลุ่มผู้สูงอายุกลุ่มสีแดงและสีเขียวของ อผส. ความครบถ้วนและความถูกต้องตามขั้นตอนการดำเนินงาน ความครอบคลุมและเพียงพอของการให้บริการ/ความช่วยเหลือแก่ผู้สูงอายุ ครอบคลุมในการจัดเก็บข้อมูลผู้สูงอายุและความชัดเจนในสถิติที่ทำ และความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับผู้สูงอายุที่ดูแล สุดท้ายจะเป็นการประเมินความพึงพอใจของตนเองในการปฏิบัติงานในฐานะ อผส.

4.4.1 การประเมินตนเองถึงความสามารถในการแบ่งกลุ่มผู้สูงอายุสีแดงและสีเขียวของ อผส.

ก่อนการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะ อผส. งานแรกๆ ที่ อผส. พึ่งกระทำคือการแบ่งกลุ่มผู้สูงอายุออกเป็นกลุ่มสีแดงและกลุ่มสีเขียว กลุ่มที่หนึ่งผู้สูงอายุกลุ่มสีแดง ได้แก่ ผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาทุกข์ยาก เดือดร้อน 7 ประเภท ได้แก่ ผู้สูงอายุที่ขาดผู้ดูแล ถูกทอดทิ้ง ถูกทิ้งให้อยู่ตามลำพังช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ ถูกทะเลาะเบาะแว้ง ได้รับการดูแลไม่ถูกต้อง และยากจน กลุ่มที่สองผู้สูงอายุกลุ่มสีเขียว ได้แก่ ผู้สูงอายุอื่นๆ ในชุมชน

จากตารางสถิติที่ 4.4.1 ในภาพรวมพบว่าร้อยละ 62.8 ของ อผส. สามารถแยกประเภทได้ง่ายไม่เคยลังเลหรือไม่แน่ใจ ร้อยละ 33.3 ของ อผส. สามารถแยกเองได้แต่ลังเลหรือไม่แน่ใจในบางครั้ง มีเพียงร้อยละ 3.8 ที่แยกเองได้แต่ลังเลหรือไม่แน่ใจบ่อยๆ หรือไม่สามารถแยกได้เลย แม้จะพิจารณา

อผล. ในแต่ละประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สังกัดก็จะพบสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกัน อย่างไรก็ตามจะพบว่า อผล. ที่สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลที่แยกเองได้แต่ล้มหรือไม่แน่ใจบ่อยๆ หรือไม่สามารถแยกได้เลยจะมีสัดส่วนสูงกว่า อบต. อื่นๆ นอกจากนั้นยังพบว่า ความสามารถในการแยกกลุ่มผู้สูงอายุมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกับระยะเวลาในการปฏิบัติงานในฐานะ อผล. หรือประสบการณ์นั่นเอง กลุ่ม อผล. ที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานน้อยกว่า 1 ปี มีสัดส่วนผู้สามารถแยกเองได้แต่ล้มหรือไม่แน่ใจในบางครั้งสูง (ร้อยละ 66.7) แต่กรณีของกลุ่มที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานเพิ่มมากขึ้นจะมีสัดส่วนของผู้สามารถแยกเองได้แต่ล้มหรือไม่แน่ใจในบางครั้งลดลง แต่เป็นที่น่าสนใจว่า ประสบการณ์การปฏิบัติหน้าที่เป็น อสม. ไม่มีความเกี่ยวข้องกับความความสามารถในการแยกกลุ่มผู้สูงอายุ

ตารางที่ 4.4.1 การประเมินตนเองถึงความสามารถในการแบ่งกลุ่มผู้สูงอายุสีแดงและสีเขียวของ อผล. โดยรวมและจำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัด ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน อผล. และการปฏิบัติหน้าที่เป็น อสม. (n=576)

	ความสามารถในการแบ่งกลุ่มผู้สูงอายุ				
	แยกเองได้ง่าย ไม่เคยล้มหรือ ไม่แน่ใจ	แยกเองได้ แต่ ล้มหรือไม่ แน่ใจบางครั้ง	แยกเองได้ แต่ ล้มหรือไม่ แน่ใจบ่อยๆ	ไม่สามารถแยก ได้เลย	รวม
รวม	62.8 (362)	33.3 (192)	2.6 (15)	1.2 (7)	100.0 (576)
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัด					
เทศบาลนคร/เมือง	63.0 (17)	37.0 (10)	0.0 (0)	0.0 (0)	100.0 (27)
เทศบาลตำบล	69.3 (124)	28.5 (51)	1.1 (2)	1.1 (2)	100.0 (179)
อบต.	59.7 (221)	35.4 (131)	3.5 (13)	1.4 (5)	100.0 (370)
ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน อผล.					
น้อยกว่า 1 ปี	33.3 (2)	66.7 (4)	0.0 (0)	0.0 (0)	100.0 (6)
1 ปีขึ้นไป แต่ไม่ถึง 2 ปี	58.1 (97)	36.5 (61)	3.6 (6)	1.8 (3)	100.0 (167)
2 ปีขึ้นไป แต่ไม่ถึง 3 ปี	58.3 (88)	38.4 (58)	2.6 (4)	0.7 (1)	100.0 (151)
3 ปีขึ้นไป แต่ไม่ถึง 4 ปี	70.6 (48)	29.4 (20)	0.0 (0)	0.0 (0)	100.0 (68)
4 ปีขึ้นไป	69.0 (127)	26.6 (49)	2.7 (5)	1.6 (3)	100.0 (184)
การปฏิบัติหน้าที่เป็น อสม.					
ไม่ได้เป็น และไม่เคยเป็น	65.1 (114)	30.9 (54)	3.4 (6)	0.6 (1)	100.0 (175)
ไม่ได้เป็น แต่เคยเป็น อสม. ในอดีต	59.6 (28)	36.2 (17)	2.1 (1)	2.1 (1)	100.0 (47)
เป็น อสม. ด้วย	62.1 (220)	34.2 (12)	2.3 (1)	1.4 (5)	100.0 (354)

4.4.2 การประเมินตนเองถึงความครบถ้วนและความถูกต้องตามขั้นตอนการดำเนินงาน

จากสถิติในตารางที่ 4.4.2 ซึ่งแสดงผลการประเมินตนเองถึงความครบถ้วนในการปฏิบัติหน้าที่ พบว่า อผส. ประเมินว่าทำงาน “ครบถ้วนทุกครั้งที่ทำงาน” มีสัดส่วนร้อยละ 25.0 ผู้ประเมินว่า “ส่วนใหญ่ทำได้ครบถ้วน” มีร้อยละ 34.0 ผู้ประเมินว่า “ทำครบถ้วนระดับปานกลาง” มีร้อยละ 37.5 ผู้ประเมินว่า “ส่วนใหญ่ทำไม่ครบถ้วน” ร้อยละ 3.1 เมื่อพิจารณาแยกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ อผส. สังกัดพบว่า มีแนวโน้มไปในทางเดียวกันกับภาพรวม กล่าวคือมากกว่าครึ่งหนึ่งของ อผส. ตอบว่า “ครบถ้วนทุกครั้งที่ทำงาน” หรือ “ส่วนใหญ่ทำได้ครบถ้วน” ยกเว้นกรณีของ อผส. ที่สังกัดเทศบาลตำบลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล มีสัดส่วนของผู้ที่ประเมินว่า “ส่วนใหญ่ทำไม่ครบถ้วน” เล็กน้อยเหมือนภาพรวม แต่ อผส. ที่สังกัดเทศบาลนคร/เมืองไม่มีผู้ใดประเมินว่า “ส่วนใหญ่ทำไม่ครบถ้วน” แม้แต่คนเดียว

ในทำนองเดียวกัน สถิติในตารางที่ 4.4.3 แสดงผลการประเมินตนเองถึงความถูกต้องตามขั้นตอนการดำเนินงานในการปฏิบัติหน้าที่ พบว่า อผส. ประเมินว่าทำงาน “ถูกต้องทุกครั้งที่ทำงาน” มีสัดส่วนร้อยละ 22.7 ผู้ประเมินว่า “ส่วนใหญ่ทำได้ถูกต้อง” มีร้อยละ 35.8 ผู้ประเมินว่า “ทำถูกต้องระดับปานกลาง” มีร้อยละ 40.6 ผู้ประเมินว่า “ส่วนใหญ่ทำไม่ถูกต้อง” มีเพียงร้อยละ 0.2 เมื่อพิจารณาแยกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ อผส. สังกัดพบว่า มีแนวโน้มโดยรวมไปในทางเดียวกันแต่อย่างไรก็ตาม พบว่า อผส. ที่สังกัดเทศบาลนคร/เมืองหรือเทศบาลตำบล มีสัดส่วนของผู้ที่ประเมินว่า “ถูกต้องทุกครั้งที่ทำงาน” มากกว่า อผส. ที่สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ขณะเดียวกัน อผส. ที่สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลมีสัดส่วนของผู้ที่ประเมินว่า “ทำถูกต้องระดับปานกลาง” มากกว่า อผส. ที่สังกัดเทศบาลนคร/เมืองหรือเทศบาลตำบล

ตารางที่ 4.4.2 การประเมินถึงความครบถ้วนในการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง (n=576) โดยรวมและจำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัด

ความครบถ้วนในการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง	รวม	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัด		
		เทศบาลนคร/เมือง	เทศบาลตำบล	อบต.
ครบถ้วนทุกครั้งที่ทำงาน	25.0 (144)	25.9 (7)	27.9 (50)	23.5 (87)
ส่วนใหญ่ทำได้ครบถ้วน	34.0 (196)	40.7 (11)	38.5 (69)	31.4 (116)
ทำครบถ้วนระดับปานกลาง	37.5 (216)	33.3 (9)	29.1 (52)	41.9 (155)
ส่วนใหญ่ทำไม่ครบถ้วน	3.1 (18)	0.0 (0)	4.5 (8)	2.7 (10)
ไม่ทราบ/ไม่ตอบ	0.3 (2)	0.0 (0)	0.0 (0)	0.5 (2)
รวม	100.0 (576)	100.0 (27)	100.0 (179)	100.0 (370)

ตารางที่ 4.4.3 การประเมินถึงความถูกต้องตามขั้นตอนการดำเนินงานในการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง (n=576) โดยรวมและจำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัด

ความถูกต้องตามขั้นตอนการดำเนินงาน	รวม	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัด		
		เทศบาลนคร/เมือง	เทศบาลตำบล	อบต.
ถูกต้องทุกครั้งที่ทำงาน	22.7 (121)	29.6 (8)	30.2 (54)	18.6 (69)
ส่วนใหญ่ทำได้ถูกต้อง	35.8 (206)	37.0 (10)	39.7 (71)	33.8 (125)
ทำถูกต้องระดับปานกลาง	40.6 (234)	33.3 (9)	30.2 (54)	46.2 (171)
ส่วนใหญ่ทำไม่ถูกต้อง	0.2 (1)	0.0 (0)	0.0 (0)	0.3 (1)
ไม่ทราบ	0.7 (4)	0.0 (0)	0.0 (0)	1.1 (4)
รวม	100.0 (576)	100.0 (27)	100.0 (179)	100.0 (370)

4.4.3 การประเมินตนเองถึงความครอบคลุมและเพียงพอของการให้บริการ/ความช่วยเหลือแก่ผู้สูงอายุ

จากสถิติในตารางที่ 4.4.4 ซึ่งแสดงผลการประเมินตนเองถึงความครอบคลุมในการให้บริการ/ความช่วยเหลือ พบว่า อผส. ประเมินว่าทำงาน “ทำได้ทั่วถึงทุกครั้งที่ทำงาน” มีสัดส่วนร้อยละ 35.2 ผู้ประเมินว่า “ส่วนใหญ่ทำได้ทั่วถึง” มีร้อยละ 23.6 ผู้ประเมินว่า “ทำได้ทั่วถึงระดับปานกลาง” มีร้อยละ 32.5 ผู้ประเมินว่า “ส่วนใหญ่ไม่สามารถทำได้อย่างทั่วถึง” ร้อยละ 8.5 เมื่อพิจารณาแยกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ อผส. สังกัดพบว่า มีแนวโน้มไปในทางเดียวกันกับภาพรวม กล่าวคือมากกว่าร้อยละ 50 ของ อผส. ในแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สังกัดประเมินว่า “ทำได้ทั่วถึงทุกครั้งที่ทำงาน” หรือ “ส่วนใหญ่ทำได้ทั่วถึง” ขณะเดียวกัน อผส. ที่สังกัดเทศบาลนคร/เมืองหรือเทศบาลตำบล มีสัดส่วนของผู้ที่ประเมินว่า “ทำได้ทั่วถึงระดับปานกลาง” หรือ “ส่วนใหญ่ไม่สามารถทำได้อย่างทั่วถึง” น้อยกว่า อผส. ที่สังกัดเทศบาลตำบลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล

เมื่อสอบถามถึงความพอเพียงในการจัดบริการ อผส. ประเมินประเด็นนี้ไม่ค่อยดีมากนัก อาจจะสะท้อนให้เห็นถึงความขาดแคลนทรัพยากรที่ใช้ในการดูแลผู้สูงอายุ จากสถิติในตารางที่ 4.4.5 ซึ่งแสดงผลการประเมินตนเองถึงความเพียงพอในการให้บริการ/ความช่วยเหลือ พบว่า แทบจะไม่มี อผส. ประเมินว่าทำงาน “ทำได้เพียงพอทุกครั้ง” เลย ขณะเดียวกันมีผู้ประเมินว่า “ส่วนใหญ่ทำได้พอเพียง” มีร้อยละ 25.2 ผู้ประเมินว่า “ทำได้เพียงพอระดับปานกลาง” มีร้อยละ 28.3 ผู้ประเมินว่า “ส่วนใหญ่ไม่เพียงพอ” ร้อยละ 40.3 ผู้ประเมินว่า “ไม่เคยทำเลย” ร้อยละ 4.7 เมื่อพิจารณาแยกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ อผส. สังกัดพบว่า มีแนวโน้มไปในทางเดียวกันกับภาพรวม แต่ก็พบว่า มีสัดส่วนของ อผส. ที่สังกัดเทศบาลตำบลหรือองค์การบริหารส่วนตำบลที่ตอบว่า “ส่วนใหญ่ไม่เพียงพอ” หรือ “ไม่เคยทำเลย” มากกว่า อผส. ที่สังกัดเทศบาลนคร/เมือง

ตารางที่ 4.4.4 การประเมินถึงความครอบคลุมของการให้บริการ/ความช่วยเหลือแก่ผู้สูงอายุของตนเอง โดยรวมและจำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัด (n=576)

ความครอบคลุมของการให้บริการ/ความช่วยเหลือ	รวม	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัด		
		เทศบาลนคร/เมือง	เทศบาลตำบล	อบต.
ทำได้ทั่วถึงทุกครั้งที่ทำงาน	35.2 (203)	55.6 (15)	39.7 (71)	31.6 (117)
ส่วนใหญ่ทำได้ทั่วถึง	23.6 (136)	18.5 (5)	17.9 (32)	26.8 (99)
ทำได้อย่างทั่วถึงระดับปานกลาง	32.5 (187)	22.2 (6)	33.5 (60)	32.7 (121)
ส่วนใหญ่ไม่สามารถทำได้อย่างทั่วถึง	8.5 (49)	3.7 (1)	8.4 (15)	8.9 (33)
ไม่ทราบ/ไม่ตอบ	0.2 (1)	0.0 (0)	0.6 (1)	0.0 (0)
รวม	100.0 (576)	100.0 (27)	100.0 (179)	100.0 (370)

ตารางที่ 4.4.5 การประเมินถึงความเพียงพอของการให้บริการ/ความช่วยเหลือแก่ผู้สูงอายุของตนเอง (n=576)

ความเพียงพอของการให้บริการ/ความช่วยเหลือ	รวม	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัด		
		เทศบาลนคร/เมือง	เทศบาลตำบล	อบต.
ทำได้เพียงพอทุกครั้ง	0.0 (2)	0.0 (0)	0.0 (1)	0.0 (1)
ส่วนใหญ่ทำได้เพียงพอ	25.2 (145)	25.9 (7)	26.3 (47)	24.6 (91)
ทำได้เพียงพอระดับปานกลาง	28.3 (163)	37.1 (10)	30.7 (55)	26.5 (98)
ส่วนใหญ่ไม่เพียงพอ	40.3 (232)	33.3 (9)	36.9 (66)	42.4 (157)
ไม่เคยทำเลย	4.7 (27)	3.7 (1)	5.0 (9)	4.6 (17)
ไม่ทราบ	1.2 (7)	0.0 (0)	0.6 (1)	1.6 (6)
รวม	100.0 (576)	100.0 (27)	100.0 (179)	100.0 (370)

4.4.4 การประเมินตนเองถึงความครอบคลุมในการจัดเก็บข้อมูลผู้สูงอายุและความชัดเจนในสถิติที่ทำ

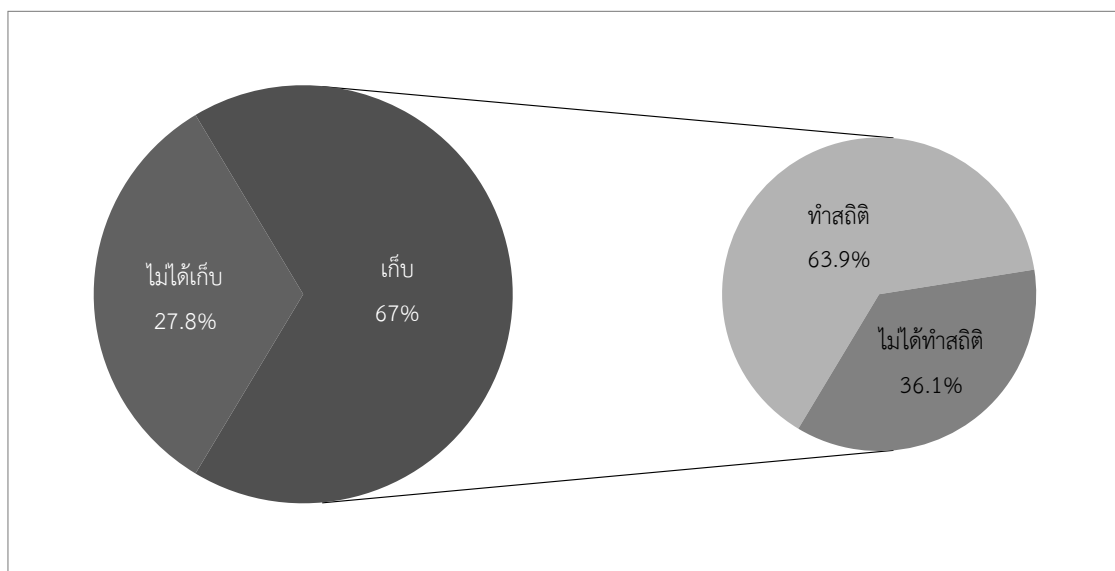
นอกจากกิจกรรม 19 ประเด็นที่เป็นงานของ อพส. ที่กล่าวไปแล้วนั้น ยังมีอีกกิจกรรมหนึ่งที่ อพส. ต้องดำเนินการด้วยก็คือการจัดเก็บข้อมูลผู้สูงอายุ ภาพที่ 4.4.1 แสดงให้เห็นสถานการณ์การจัดเก็บข้อมูลผู้สูงอายุและการจัดทำสถิติผู้สูงอายุในรอบปีที่ผ่านมา พบว่า มีสัดส่วนของ อพส. ที่จัดเก็บ

ข้อมูลผู้สูงอายุร้อยละ 67.0 ขณะที่ผู้ไม่ได้จัดเก็บร้อยละ 27.8 ในจำนวน อผส. ที่จัดเก็บข้อมูล ผู้สูงอายุนั้นมีผู้ที่นำมาจัดทำสถิติคิดเป็นร้อยละ 63.9 และผู้ไม่ได้ทำสถิติร้อยละ 36.1

นอกจากกิจกรรมการจัดเก็บข้อมูลและการจัดทำสถิติแล้ว การศึกษานี้ยังประเมินคุณภาพด้วย โดยการพิจารณาจากความครอบคลุมในการจัดเก็บข้อมูลผู้สูงอายุและความชัดเจนในสถิติที่ทำ จากสถิติในตารางที่ 4.4.6 ซึ่งแสดงการประเมินความครอบคลุมในการจัดข้อมูลผู้สูงอายุของตนเอง พบว่า ในภาพรวม มี อผส. ที่ประเมินตนเองว่า “ทำได้ครอบคลุมทั้งหมด” ร้อยละ 23.3 อผส. ประเมินว่า “ส่วนใหญ่ทำได้ครอบคลุม” ร้อยละ 38.2 อผส. ประเมินว่า “ครอบคลุมระดับปานกลาง” ร้อยละ 35.8 อผส. ประเมินว่า “ส่วนใหญ่ไม่ครอบคลุม” ร้อยละ 2.6 การประเมินในประเด็นนี้พบความแตกต่างระหว่างพื้นที่พอสมควร กล่าวคือ ในกรณีของ อผส. ที่ปฏิบัติงานในเทศบาลตำบลหรือองค์การบริหารส่วนตำบลมีสัดส่วนของผู้ที่ตอบว่า “ทำได้ครอบคลุมทั้งหมด” มากกว่า อผส. ที่ปฏิบัติงานในเทศบาลนคร/เมือง ขณะเดียวกัน อผส. ที่ปฏิบัติงานในเทศบาลตำบลหรือองค์การบริหารส่วนตำบลมี สัดส่วนของผู้ที่ตอบว่า “ส่วนใหญ่ทำได้ครอบคลุม” น้อยกว่า อผส. ที่ปฏิบัติงานในเทศบาลนคร/เมือง

จากสถิติในตารางที่ 4.4.7 ซึ่งแสดงการประเมินความชัดเจนของสถิติผู้สูงอายุที่จัดทำพบว่า ในภาพรวม มี อผส. ที่ประเมินตนเองว่า “ชัดเจน” ร้อยละ 30.3 อผส. ประเมินว่า “ส่วนใหญ่ชัดเจน” ร้อยละ 39.9 อผส. ประเมินว่า “ชัดเจนระดับปานกลาง” ร้อยละ 25.0 อผส. ประเมินว่า “ส่วนใหญ่ทำไม่ได้ไม่ชัดเจน” ร้อยละ 4.8 เมื่อพิจารณาแยกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ อผส. สังกัดพบว่า มีแนวโน้มไปในทางเดียวกันกับภาพรวม แต่ก็พบว่า มีสัดส่วนของ อผส. ที่สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ตอบว่า “ส่วนใหญ่ทำไม่ได้ไม่ชัดเจน” มากกว่า อผส. ที่สังกัด อปท. ประเภทอื่นๆ

ภาพที่ 4.4.1 การจัดเก็บข้อมูลผู้สูงอายุและจัดทำสถิติผู้สูงอายุในรอบปีที่ผ่านมา (n=576)

ตารางที่ 4.4.6 การประเมินความครอบคลุมในการจัดเก็บข้อมูลผู้สูงอายุของตนเอง (n=416) โดยรวม และจำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัด

ความครอบคลุมในการจัดเก็บข้อมูลผู้สูงอายุ	รวม	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัด		
		เทศบาลนคร/เมือง	เทศบาลตำบล	อบต.
ทำได้ครอบคลุมทั้งหมด	23.3 (97)	9.5 (2)	22.6 (28)	24.7 (67)
ส่วนใหญ่ทำได้ครอบคลุม	38.2 (159)	66.7 (14)	39.5 (49)	35.4 (96)
ครอบคลุมระดับปานกลาง	35.8 (149)	23.8 (5)	36.3 (45)	36.5 (99)
ส่วนใหญ่ไม่ครอบคลุม	2.6 (11)	0.0 (0)	1.6 (2)	3.3 (9)
รวม	100.0 (416)	100.0 (21)	100.0 (124)	100.0 (271)

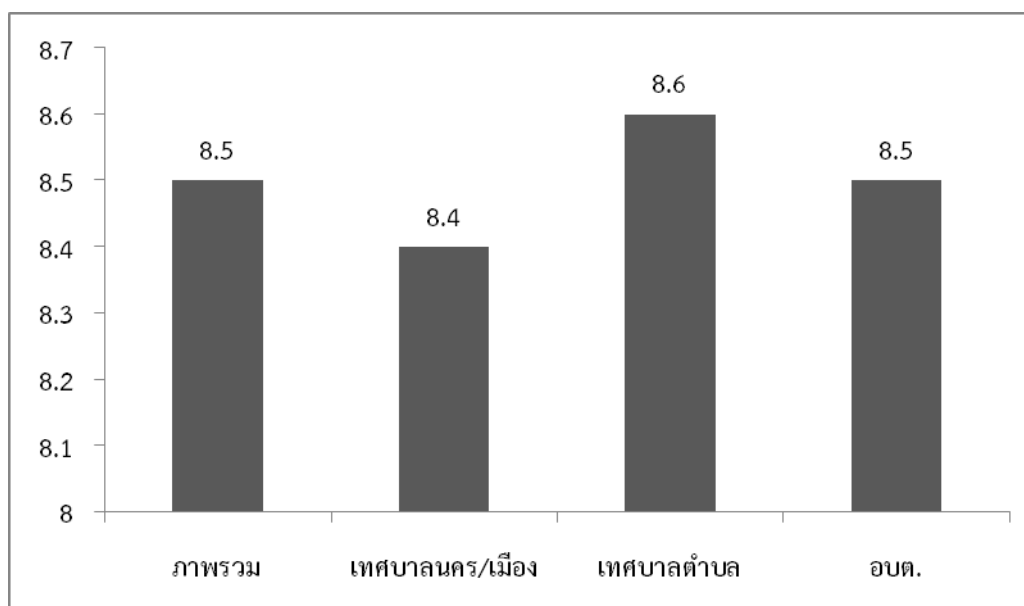
ตารางที่ 4.4.7 การประเมินถึงความชัดเจนของสถิติผู้สูงอายุที่จัดทำ (n=208) โดยรวมและจำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัด

ความชัดเจนของสถิติผู้สูงอายุ	รวม	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัด		
		เทศบาลนคร/เมือง	เทศบาลตำบล	อบต.
ชัดเจน	30.3 (63)	33.3 (2)	33.3 (24)	28.5 (37)
ส่วนใหญ่ชัดเจน	39.9 (83)	33.3 (2)	45.8 (33)	36.9 (48)
ชัดเจนระดับปานกลาง	25.0 (52)	33.3 (2)	20.8 (15)	26.9 (35)
ส่วนใหญ่ทำไม่ได้ไม่ชัดเจน	4.8 (10)	0.0 (0)	0.0 (0)	7.7 (10)
รวม	100.0 (208)	100.0 (6)	100.0 (72)	100.0 (130)

4.4.5 การประเมินถึงความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับผู้สูงอายุที่ดูแล

เมื่อให้ อพส. ได้ประเมินตนเองในด้านความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับผู้สูงอายุที่ดูแลโดยให้คะแนนระหว่าง 0-10 คะแนนเพื่อแสดงระดับความสัมพันธ์นั้น จากผลการประเมินในภาพที่ 4.4.2 พบว่า ในภาพรวม อพส. ประเมินให้ 8.5 คะแนน หากประเมินรายประเภทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า ผลการประเมินไม่มีความแตกต่างกันมาก อพส. สังกัดเทศบาลนคร/เมืองประเมินให้ 8.4 คะแนน อพส. สังกัดเทศบาลตำบลประเมินให้ 8.6 คะแนน ส่วน อพส. สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลประเมินให้ 8.5 คะแนน

ภาพที่ 4.4.2 คะแนนเฉลี่ยของความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับผู้สูงอายุที่ดูแลโดยรวมและจำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัด (n=576)

4.4.6 การประเมินความพึงพอใจในงาน อผส. ของตนเอง

ประเด็นสุดท้ายในการประเมินผลการดำเนินงานด้วยตนเองของ อผส. คือการประเมินความพึงพอใจในงานของตนเอง ในการประเมินครั้งนี้ให้ อผส. เลือกตอบระดับความพึงพอใจ จากสถิติในตารางที่ 4.4.8 ในภาพรวมพบว่า เกือบหนึ่งในสี่หรือประมาณร้อยละ 24.3 ของ อผส. ตอบว่า “พอใจมากที่สุด” มี อผส. ประเมินว่า “พอใจมาก” คิดเป็นร้อยละ 47.4 “พอใจระดับปานกลาง” มีร้อยละ 27.5 “พอใจน้อย” ร้อยละ 0.5 และ “พอใจน้อยที่สุด” ร้อยละ 0.3 หากพิจารณาจากมุมมองของผู้ปฏิบัติงานอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุแล้ว อาจกล่าวได้ว่างาน อผส. ประสบความสำเร็จอย่างดีเนื่องจากผู้ปฏิบัติงานเกือบสามในสี่ตอบว่า “พอใจมาก” หรือ “พอใจมากที่สุด”

เมื่อพิจารณาแยกตามประเภทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบผลการประเมินความพึงพอใจที่แตกต่างกันระหว่างสังกัดบ้าง กล่าวคือ กรณีของ อผส. ที่สังกัดเทศบาลตำบลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล มีเพียงประมาณร้อยละ 70.0 ที่ตอบว่า “พอใจมาก” หรือ “พอใจมากที่สุด” ขณะที่ อผส. สังกัดเทศบาลนคร/เมืองถึงร้อยละ 77.8 ที่ตอบว่า “พอใจมาก” หรือ “พอใจมากที่สุด” ขณะเดียวกันพบว่าไม่มี อผส. สังกัดเทศบาลนคร/เมืองหรือเทศบาลตำบลที่ตอบว่า “พอใจน้อย” หรือ “พอใจน้อยที่สุด” เลย

ตารางที่ 4.4.8 การประเมินความพึงพอใจในงาน อพส. ของตนเอง (n=576)

ความพึงพอใจในการทำงานของ ตนเอง	รวม	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัด		
		เทศบาล นคร/เมือง	เทศบาลตำบล	อบต.
พอใจมากที่สุด	24.3 (140)	11.1 (3)	22.3 (40)	26.2 (97)
พอใจมาก	47.4 (273)	66.7 (18)	47.5 (85)	45.9 (170)
พอใจระดับปานกลาง	27.4 (158)	22.2 (6)	30.2 (54)	26.5 (98)
พอใจน้อย	0.5 (3)	0.0 (0)	0.0 (0)	0.8 (3)
พอใจน้อยที่สุด	0.3 (2)	0.0 (0)	0.0 (0)	0.5 (2)
รวม	100.0 (576)	100.0 (27)	100.0 (179)	100.0 (370)

4.5 การประเมินผลการทำงานโดยรวมของ อพส. ในพื้นที่

ประเด็นสุดท้ายของการประเมินตนเองของ อพส. เป็นการประเมินผลการทำงานโดยรวมในพื้นที่ โดยจะมีประเด็นย่อยสำหรับการประเมิน 2 ประเด็นได้แก่ การเป็นที่ยอมรับและได้รับการสนับสนุนจากผู้สูงอายุและครอบครัว และความพึงพอใจต่อการทำงานของ อพส. ในพื้นที่ การประเมินตนเองในส่วนนี้ ในบทต่อไปจะนำไปพิจารณาเทียบเคียงกับผลการประเมินการปฏิบัติงานของอาสาสมัครและผู้สูงอายุที่บ้านจากมุมมองของผู้สูงอายุและครอบครัวควบคู่กันไปด้วย เพื่อพิจารณาความสอดคล้องและความคงเส้นคงวาของการประเมิน

4.5.1 การเป็นที่ยอมรับและได้รับการสนับสนุนจากผู้สูงอายุและครอบครัวของ อพส. ในพื้นที่

ในด้านการเป็นที่ยอมรับและการได้รับการสนับสนุนจากผู้สูงอายุและครอบครัวจากการประเมินตนเองของ อพส. จากสถิติในตารางที่ 4.5.1 พบว่า ในภาพรวม อพส. ประเมินได้รับการ “ยอมรับและสนับสนุนมากที่สุด” ร้อยละ 24.3 “ยอมรับและสนับสนุนค่อนข้างมาก” ร้อยละ 49.7 “ยอมรับและสนับสนุนปานกลาง” ร้อยละ 20.5 “ยอมรับและสนับสนุนค่อนข้างน้อย” ร้อยละ 5.4 และ “ไม่ยอมรับและไม่สนับสนุนเลย” ร้อยละ 0.2 ในภาพรวม สามในสี่ของ อพส. มองตนเองว่าได้รับการยอมรับค่อนข้างมากหรือมากที่สุด

เมื่อพิจารณาแยกตามประเภทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบผลการประเมินความพึงพอใจ ในภาพรวมมีแนวโน้มไปในทางเดียวกัน มีความแตกต่างระหว่างประเภท อบต. บ้างเล็กน้อย กล่าวคือ มีสัดส่วนของ อพส. ที่ประเมินว่าได้รับการ “ยอมรับและสนับสนุนมากที่สุด” ในเขตเทศบาลตำบลหรือองค์การบริหารส่วนตำบลมากกว่ากรณีของ อพส. สังกัดเทศบาลนคร/เมือง ในขณะที่เดียวกันมีสัดส่วนของ อพส. ที่ประเมินว่าได้รับการ “ยอมรับและสนับสนุนค่อนข้างน้อย” หรือ “ไม่ยอมรับและไม่สนับสนุนเลย” ในเขตเทศบาลตำบลหรือองค์การบริหารส่วนตำบลมากกว่ากรณีของ อพส. สังกัดเทศบาลนคร/เมืองด้วยเช่นกัน

ตารางที่ 4.5.1 การเป็นที่ยอมรับและได้รับการสนับสนุนจากผู้สูงอายุและครอบครัวของ อผส. ในพื้นที่ โดยรวมและจำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัด (n=576)

การเป็นที่ยอมรับและได้รับการสนับสนุนของ อผส. ในพื้นที่	รวม	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัด		
		เทศบาลนคร/เมือง	เทศบาลตำบล	อบต.
ยอมรับและสนับสนุนมากที่สุด	24.3 (140)	14.8 (4)	22.3 (40)	25.9 (96)
ยอมรับและสนับสนุนค่อนข้างมาก	49.7 (286)	59.3 (16)	48.6 (87)	49.5 (183)
ยอมรับและสนับสนุนปานกลาง	20.5 (118)	25.9 (7)	21.2 (38)	19.7 (73)
ยอมรับและสนับสนุนค่อนข้างน้อย	5.4 (31)	0.0 (0)	7.8 (14)	4.6 (17)
ไม่ยอมรับและไม่สนับสนุนเลย	0.2 (1)	0.0 (0)	0.0 (0)	0.3 (1)
รวม	100.0 (576)	100.0 (27)	100.0 (179)	100.0 (370)

4.5.2 ความพึงพอใจต่อการทำงานของ อผส. ในพื้นที่

ในด้านของความพึงพอใจต่อการทำงานของ อผส. ในพื้นที่ จากสถิติในตารางที่ 4.5.2 พบว่ามี อผส. ประเมินตนเองว่าความพึงพอใจต่อการทำงานของ อผส. มีระดับ “พอใจมากที่สุด” ร้อยละ 19.3 ระดับ “พอใจมาก” ร้อยละ 51.9 ระดับ “พอใจระดับปานกลาง” ร้อยละ 28.5 ระดับ “พอใจน้อย” ร้อยละ 0.5 และระดับ “พอใจน้อยที่สุด” ร้อยละ 0.3

เมื่อพิจารณาแยกตามประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบผลการประเมินความพึงพอใจในภาพรวมมีแนวโน้มไปในทางเดียวกัน มีความแตกต่างระหว่างประเภท อบต. บ้าง กล่าวคือ มีสัดส่วนของ อผส. ที่ประเมินว่า “พอใจมากที่สุด” หรือ “พอใจในระดับปานกลาง” ในเขตเทศบาลตำบลหรือองค์การบริหารส่วนตำบลมากกว่ากรณีของ อผส. สังกัดเทศบาลนคร/เมือง อผส. ในเขตเทศบาลนคร/เมืองมีแนวโน้มที่จะประเมินตนเองว่าได้รับความพึงพอใจในระดับ “พอใจมาก” มากกว่า

ตารางที่ 4.5.2 ความพึงพอใจต่อการทำงานของอมส. ในพื้นที่ โดยรวมและจำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัด (n=576)

ความพึงพอใจต่อการทำงานของ อมส. ในพื้นที่	รวม	ประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น		
		เทศบาลนคร/เมือง	เทศบาลตำบล	อบต.
พอใจมากที่สุด	19.3 (111)	11.1 (3)	20.1 (36)	19.5 (72)
พอใจมาก	51.9 (296)	66.7 (18)	49.2 (88)	51.4 (190)
พอใจระดับปานกลาง	28.5 (164)	22.2 (6)	30.7 (55)	27.8 (103)
พอใจน้อย	0.5 (3)	0.0 (0)	0.0 (0)	0.8 (3)
พอใจน้อยที่สุด	0.3 (2)	0.0 (0)	0.0 (0)	0.5 (2)
รวม	100.0 (576)	100.0 (27)	100.0 (179)	100.0 (370)

4.6 บทบาทของ อบท. ในการสนับสนุนงานของ อมส.

ในส่วนนี้จะเป็นการประเมินบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการสนับสนุนงานอาสาสมัครและผู้สูงอายุที่บ้าน การประเมินในส่วนนี้จะนำไปพิจารณาเทียบเคียงกับผลการประเมินการประเมินตนเองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควบคู่กันไปด้วย เพื่อพิจารณาความสอดคล้องและความคงเส้นคงวาของการประเมิน กิจกรรมที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ดำเนินการจัดทำเพื่อสนับสนุนการทำงานของผู้สูงอายุที่นำมาพิจารณาได้แก่ การตั้งงบประมาณสนับสนุนงานของ อมส. จากรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การให้เงินสนับสนุนค่าใช้จ่ายการปฏิบัติงานของ อมส. (เช่น ค่าน้ำมันรถ) การจัดอบรมส่งเสริมความรู้ให้แก่ อมส. การจัดสัมมนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ให้ อมส. การจัดให้ อมส. ศึกษาดูงาน การจัดประชุมเป็นระยะเพื่อติดตามการทำงานของ อมส. การสนับสนุนของเยี่ยมผู้สูงอายุ

จากสถิติในตารางที่ 4.6.1 แสดงผลการประเมินการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของ อบท. จากมุมมองของ อมส. พบว่า กิจกรรมที่ อมส. มีความเห็นว่า อบท. ดำเนินการมากที่สุดเรียงตามลำดับได้แก่ การจัดอบรมส่งเสริมความรู้ (ร้อยละ 68.9) การให้เงินสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงาน (ร้อยละ 61.5) การประชุมเพื่อติดตามการทำงาน (ร้อยละ 59.2) การสนับสนุนของเยี่ยมผู้สูงอายุ (ร้อยละ 52.3) การตั้งงบประมาณสนับสนุนงานของ อมส. (ร้อยละ 46.0) การจัดสัมมนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ (ร้อยละ 39.1) และการจัดให้ อมส. ศึกษาดูงาน (ร้อยละ 29.3) ในทำนองเดียวกันกับภาพรวม ไม่ว่าจะเป็น อมส. สังกัด อบท. ประเภทใดประเมินว่ากิจกรรมที่ อบท. ดำเนินการมากที่สุดได้แก่ การจัดอบรมส่งเสริมความรู้ ส่วนกิจกรรมที่ดำเนินการน้อยที่สุด ได้แก่ การจัดสัมมนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ หรือการจัดให้ อมส. ศึกษาดูงาน

เมื่อประเมินความพึงพอใจของ อมส. ต่อกิจกรรมที่ อบท. ดำเนินการ โดยพิจารณาจากกิจกรรมที่ อมส. รายงานว่าพอใจมากถึงพอใจมากที่สุด ดังรายงานตามสถิติในตารางที่ 4.6.2 พบว่าลำดับของกิจกรรมที่ อมส. มีความพึงพอใจสูงเป็นไปดังนี้ การจัดให้ อมส. ศึกษาดูงาน การจัดสัมมนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การตั้งงบประมาณสนับสนุนงานของ อมส. การประชุมเพื่อติดตามการ

ทำงาน การจัดอบรมส่งเสริมความรู้ การสนับสนุนของเยี่ยมผู้สูงอายุ การให้เงินสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงาน

นอกจากนั้นเมื่อพิจารณาความพึงพอใจต่อกิจกรรมของ อปท. ในแต่ละพื้นที่พบว่า เทศบาลนคร/เมือง กิจกรรมที่มี อผส. ประเมินว่าพอใจมากที่สุดถึงพอใจมากที่สุด สูงสุด 3 อันดับแรกได้แก่ การจัดสัมมนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การจัดให้ อผส. ศึกษาดูงาน การจัดอบรมส่งเสริมความรู้ กรณีเทศบาลตำบล ได้แก่ การจัดให้ อผส. ศึกษาดูงาน การจัดสัมมนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การตั้งงบประมาณสนับสนุนงานของ อผส. ส่วนกรณีของ อบต. ได้แก่ การจัดให้ อผส. ศึกษาดูงาน การจัดสัมมนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การจัดอบรมส่งเสริมความรู้ ส่วนกิจกรรมที่มี อผส. ประเมินว่าพอใจมากที่สุดถึงพอใจมากที่สุด ต่ำที่สุด ได้แก่ การตั้งงบประมาณสนับสนุนงานของ อผส. หรือการให้เงินสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงาน

ตารางที่ 4.6.1 ร้อยละของ อผส. ที่รายงานกิจกรรมที่ อปท. ได้ดำเนินการจัดทำเพื่อสนับสนุนการทำงานของ อผส. โดยรวมและจำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัด (n=576)

กิจกรรม	รวม	ประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น		
		เทศบาลนคร/เมือง	เทศบาลตำบล	อบต.
1. ตั้งงบประมาณสนับสนุนงานของ อผส. จากรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอง	46.0 (265)	44.4 (12)	47.5 (85)	45.4 (168)
2. ให้เงินสนับสนุนค่าใช้จ่ายการปฏิบัติงานของ อผส. เช่น ค่าน้ำมันรถ	61.5 (354)	59.3 (16)	62.6 (112)	61.1 (226)
3. จัดอบรมส่งเสริมความรู้ให้แก่ อผส.	68.9 (397)	74.1 (20)	74.9 (134)	65.7 (234)
4. จัดสัมมนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ให้ อผส.	39.1 (225)	29.6 (8)	41.9 (75)	38.4 (142)
5. จัดให้ อผส.ศึกษาดูงาน	29.3 (169)	37.0 (10)	35.2 (63)	25.9 (96)
6. จัดประชุมเป็นระยะเพื่อติดตามการทำงานของ อผส.	59.2 (341)	70.4 (19)	59.2 (106)	58.4 (216)
7. สนับสนุนของเยี่ยมผู้สูงอายุ	52.3 (301)	48.1 (13)	63.1 (113)	47.3 (175)

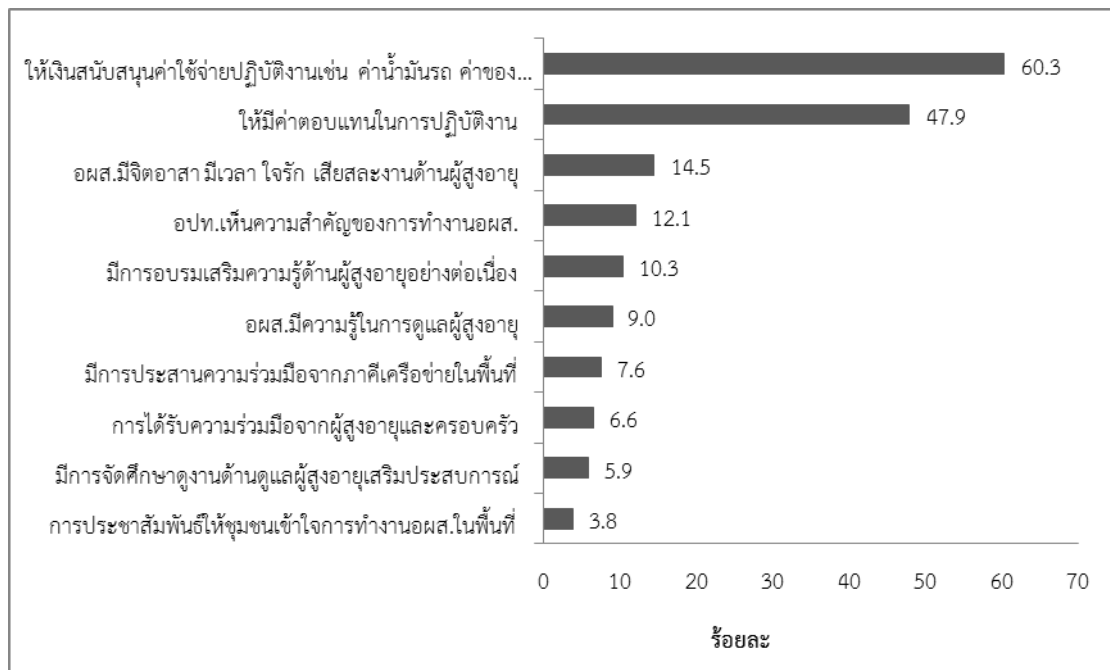
ตารางที่ 4.6.2 ร้อยละของ อผส. ที่รายงานว่าพอใจมากถึงพอใจมากที่สุดกับกิจกรรมต่างๆที่ อปท. ได้ดำเนินการจัดทำเพื่อสนับสนุนการทำงานของ อผส. โดยรวมและจำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัด (n=576)

กิจกรรม	รวม	ประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น		
		เทศบาลนคร/เมือง	เทศบาลตำบล	อบต.
1. ตั้งงบประมาณสนับสนุนงานของ อผส. จากรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอง (n=265)	61.9 (164)	50.0 (6)	68.2 (58)	59.5 (100)
2. ให้เงินสนับสนุนค่าใช้จ่ายการปฏิบัติงานของ อผส. เช่น ค่าน้ำมันรถ (n=354)	46.9 (166)	56.3 (9)	50.9 (57)	44.2 (100)
3. จัดอบรมส่งเสริมความรู้ให้แก่ อผส. (n=397)	59.4 (236)	65.0 (13)	56.7 (76)	60.5 (147)
4. จัดสัมมนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ให้ อผส. (n=225)	70.7 (159)	100.0 (8)	74.7 (56)	66.9 (95)
5. จัดให้ อผส. ศึกษาดูงาน (n=169)	78.1 (132)	80.0 (8)	79.4 (50)	77.1 (74)
6. จัดประชุมเป็นระยะเพื่อติดตามการทำงาน of อผส. (n=341)	61.0 (208)	63.2 (12)	66.0 (70)	58.3 (126)
7. สนับสนุนของเยี่ยมผู้สูงอายุ (n=301)	58.8 (177)	53.8 (7)	62.8 (71)	56.6 (99)

4.7 ความเห็นของ อผส. ต่อปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยอุปสรรคในการทำงานของ อผส.

สุดท้าย เมื่อสอบถามความคิดเห็นของ อผส. ต่อปัจจัยส่งเสริมในการปฏิบัติหน้าที่ พบว่าปัจจัยที่ อผส. ส่วนมากเห็นว่ามีความสำคัญต่อการส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ 3 อันดับแรก ได้แก่ การได้เงินสนับสนุนค่าใช้จ่ายปฏิบัติงาน เช่น ค่าน้ำมันรถ ค่าของเยี่ยม การให้มีค่าตอบแทนในการปฏิบัติงาน อผส. มีจิตอาสา มีเวลา ใจรัก เสียสละด้านงานผู้สูงอายุ ในทำนองเดียวกัน เมื่อพิจารณาปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ในปัจจุบัน 3 อันดับแรก ได้แก่ การขาดเงินสนับสนุนค่าใช้จ่ายปฏิบัติงาน เช่น ค่าน้ำมันรถ ค่าของเยี่ยม ผู้สูงอายุ/ญาติไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม ค่าตอบแทนและสวัสดิการน้อยเกินไป/ไม่ต่อเนื่อง

ภาพที่ 4.7.1 ปัจจัยส่งเสริมการทำงานของ อผส. (n=576)

ภาพที่ 4.7.2 ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงานของอผส. (n=576)

